

Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης
Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2014-2020

«ΥΠΟΔΟΜΕΣ»

Το νέο **Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020** είναι ύψους **4,7 δις κοινοτικής συμμετοχής** που μαζί με την εθνική και την ιδιωτική συμμετοχή θα κινητοποιήσει συνολικούς πόρους της τάξης των **6 δις ευρώ**.

Στρατηγικοί στόχοι του νέου Προγράμματος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αγροτική οικονομίας, η προστασία του περιβάλλοντος και η δημιουργία προϋποθέσεων βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών μέσα από την ταυτόχρονη αξιοποίηση των φυσικών πόρων, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της αγροτικής τους παράδοσης.

Στη νέα ΚΑΠ και στους δύο Πυλώνες, οι εθνικοί και κοινοτικοί πόροι ανέρχονται στα **20 δις ευρώ** για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Οι προτεραιότητες της **στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης** θα εξυπηρετηθούν από τα **νέα Μέτρα και Δράσεις** που προβλέπουμε στο νέο Πρόγραμμα, μέσω αξιοποίησης:

- των συνεργειών και της **συμπληρωματικότητας** που έχουμε εξασφαλίσει με τα υπόλοιπα επενδυτικά και διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ),
- της **ισόρροπης εφαρμογής και εκχώρησης** πόρων και αρμοδιοτήτων στις ελληνικές Περιφέρειες. Για το σκοπό της ολοκληρωμένης θεώρησης των προοπτικών ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών της Περιφέρειας εκπονήθηκαν συγκεκριμένα επιχειρησιακά πλάνα και μελέτες (μελέτες έξυπνης εξειδίκευσης, ΠΕΠ, CLLD, κλπ).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοπονίας
(ΜΕΓΑΛΕΣ, 1γενης τομέας)

Προτεραιότητες ΑΑ:

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (6^α)
- Προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ύδατος) & προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (5^α, 5^ε)

Βασικές υποδομές και υπηρεσίες για τις αγροτικές περιοχές
(ΜΙΚΡΕΣ, εκτός 1γενή τομέα)

Προτεραιότητες ΑΑ:

- Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές (6β)
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας σε υψηλής φυσικής αξίας γεωργικές περιοχές (4α)

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ (1)

Υφιστάμενη Κατάσταση 1γενή τομέα:

- Αποεπένδυση, χαμηλή παραγωγικότητα, διαρθρωτικά προβλήματα γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- Σημαντική θέση του αγροτικού και διατροφικού τομέα στην εθνική οικονομία, εξαγωγές (3% στην ΑΠΑ, 10% απασχόληση, 13% εξαγωγών)
- Στα πρόσφατα εκπονηθέντα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας έχει εντοπιστεί το πρόβλημα της μη ορθολογικής χρήσης του αρδευτικού νερού καθώς και της ανάγκης εκσυγχρονισμού των δικτύων άρδευσης και έχουν προταθεί μέτρα ώστε να επιτευχθεί εξοικονόμηση των υδατικών πόρων.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ (2)

Στόχευση:

- **Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού συστήματος**
 - Δημιουργία ενός κατάλληλου δικτύου υποδομών, προκειμένου αυτό να συμβάλλει στην προσβασιμότητα, στη βελτίωση της χρήσης των φυσικών πόρων, τόσο σε οικονομικούς όσο και σε περιβαλλοντικούς όρους, να αμβλύνει το διαρθρωτικό πρόβλημα του αγροτικού κλήρου
- **Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων στη γεωργία και δασοπονία**
 - Η ολοκληρωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος και κυρίως όσον αφορά στα ύδατα, θα γίνει με βάση τις ανάγκες των διαχειριστικών σχεδίων των λεκανών απορροής

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ (3)

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 4.3 – Δράσεις:

- ❖ 4.3.1 Υποδομές εγγείων βελτιώσεων (φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, τεχνητός εμπλουτισμός υδάτων, υδροληψίες, μελέτες έργων, μελέτες και υπηρεσίες σχετικά με την παρακολούθηση των υδάτων)
- ❖ 4.3.2. Έργα Αναδασμών (μελέτες και σχετικά έργα – δαπάνες εφαρμογής π.χ. μεταφορά δικτύων)
- ❖ 4.3.3 Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου (υποδομές σχετικές με πρόσβαση σε δασική γη)
- ❖ 4.3.4 Αγροτική οδοποιία (Μελέτη και κατασκευή έργων, τεχνικές εργασίες κλπ)
- ❖ 4.3.5 Κτηνοτροφικά Πάρκα (μελέτη, κατασκευή και οργάνωση της κοινόχρηστης υποδομής)

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ (4)

Τελικοί Δικαιούχοι

Δημόσιοι φορείς (αρμοδιότητα υλοποίησης, ορίζονται εκ του νόμου)
π.χ. ΟΤΑ Α Βαθμού, Δασαρχεία

Ύψος Ενίσχυσης

Το μέτρο αφορά δημόσια έργα και η ενίσχυση ανέρχεται σε 100% του επιλέξιμου κόστους.

Εκχώρηση στις Περιφέρειες:

100% του προϋπολογισμού των δράσεων αναδάσμου, αγροτικής και δασικής οδοποιίας, κτηνοτροφικών πάρκων.

100% εγγειοβελτιωτικών έργων με προϋπολογισμό μέχρι 2,2 εκ. €.

Εκτιμώμενος προϋπολογισμός υπομέτρου 4.3: 540 εκ. €

ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (2)

Υφιστάμενη Κατάσταση αγροτικών περιοχών (συνέχεια):

- Οι περιοχές της υπαίθρου χαρακτηρίζονται υψηλής αξίας σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, στις οποίες ασκούνται διάφορες «πιέσεις»
- Οι «δεσμοί» με τις αγροτικές περιοχές υφίστανται ως τόπος «καταγωγής», αναψυχής – διακοπών, παραγωγής περιβαλλοντικών αγαθών, κλπ.
- Ειδικά η γεωργική δραστηριότητα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος (18,9% των αγροτικών εκτάσεων συμπεριλαμβανομένων των βοσκοτόπων βρίσκεται εντός περιοχών Natura 2000 και 73,3% της χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης είναι υψηλής φυσικής αξίας)

Στόχευση:

Η δημιουργία βιώσιμων και πολυλειτουργικών αγροτικών περιοχών, συνεισφέροντας στην ποιότητας ζωής, την ελκυστικότητα και την ήπια ανάπτυξη τους, πάντα σε συμβατότητα με την τοπική πολιτιστική – φυσική ταυτότητα τους.

Μέτρο 7 :

- Υλοποίηση δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεων που αφορούν:
 - την παροχή - βελτίωση υπηρεσιών προς τον τοπικό πληθυσμό, οι οποίες συμβάλλουν στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας (εκτός 1 γενή τομέα, και νέες δράσεις)
 - την προστασία - ανάδειξη του τοπικού οικιστικού, πολιτιστικού, φυσικού περιβάλλοντος και αγροτικής κληρονομιάς (συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής της διαχείρισης γεωργικών οικοσυστημάτων).
- Έργα μικρής κλίμακας (σε όρους προϋπολογισμού αλλά και λειτουργικούς, τοπικής εμβέλειας κλπ)

ΥΠΟΜΕΤΡΑ

- ❖ 7.1: Εκπόνηση μελετών προστατευόμενων περιοχών
 - Εκπόνηση Θεματικών Σχεδίων Διαχείρισης του αγροτικού τομέα – δραστηριότητας εντός περιοχών υψηλής φυσικής – περιβαλλοντικής αξίας (π.χ. προστατευόμενες – NATURA, ΥΦΑ) για τον προγραμματισμό σχετικών επενδύσεων & δράσεων & από άλλα υπομέτρα (π.χ. υλοποίηση μελετών για ανάπτυξη γεωργο-περιβαλλοντικών μέτρων & σχετική ευαισθητοποίηση – δικτύωση αγροτών μέσω υπομέτρου 7.6.2)
- ❖ 7.2 Έργα υποδομής μικρής κλίμακας για τους αγροτικούς οικισμούς
 - Έργα επέκτασης – εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης (π.χ. αντλιοστάσια, συστήματα χλωρίωσης, αποχέτευση όμβριων υδάτων)
 - Ανάπτυξη εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης στερεών απορριμμάτων (π.χ. ανακύκλωση, κομποστοποίηση)
 - Βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων (π.χ. διαμόρφωση υπαίθριων χώρων, πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, δημόσιος φωτισμός, εσωτερική οδοποιία)

ΥΠΟΜΕΤΡΑ

- ❖ 7.4 Δημιουργία βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό
 - πολύ-λειτουργικοί χώροι και τοπικά/κοινοτικά καταστήματα για κοινωνικές δράσεις (παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, ενημέρωση, εξυπηρέτηση πολιτών κλπ)
 - Υποδομές αναψυχής, πολιτισμού και συναφών δραστηριοτήτων (κέντρα νέων, βιβλιοθήκες κλπ)
 - Χώροι για την προώθηση - εμπορία τοπικών αγροτικών ή άλλων προϊόντων (π.χ. τοπικές/δημοτικές αγορές, αγορές παραγωγών)
- ❖ 7.5 Δημιουργία δημόσιων τουριστικών υποδομών και υποδομών αναψυχής
 - Κέντρα τουριστικής πληροφόρησης (π.χ. γραφεία, κέντρα ενημέρωσης) & υποδομές για επισκέπτες/τουρίστες (π.χ. παρατηρητήρια, θέσεις θέας)
 - Σήμανση τοπικών αξιοθέατων, μνημείων και άλλων σημείων ενδιαφέροντος
 - Δημιουργία ποδηλατικών ή άλλων διαδρομών, μονοπατιών

ΥΠΟΜΕΤΡΑ

- ❖ 7.6.1 Δράσεις για την ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών
 - Εκπόνηση μελετών σχετικά με τους τοπικούς φυσικούς πόρους (π.χ. καταγραφή ειδών βιοποικιλότητας, ανάπτυξη τοπικών γεωργο – περιβαλλοντικών μέτρων)
 - Παρεμβάσεις αποκατάστασης, βελτίωσης και ανάδειξης της οικολογικής – περιβαλλοντικής αξίας των περιοχών (π.χ. καταφύγια, έργα υποδομής για την άγριας πανίδα & χλωρίδα, πράσινες υποδομές, κέντρα περίθαλψης άγριων ζώων, φυτοτεχνικές εργασίες, αποκατάσταση υποβαθμισμένων τοπίων κλπ)
 - Ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και δικτύωσης
- ❖ 7.6.2 Δράσεις για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών
 - Αποκατάσταση, ανάδειξη και αύξηση της επισκεψιμότητας κτισμάτων της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής και αγροτικής κληρονομιάς με ιδιαίτερη, αισθητική και ιστορική αξία (π.χ. αναπλάσεις όψεων & αποκαταστάσεις παραδοσιακών – διατηρητέων κτισμάτων και κτηρίων π.χ. Γεφύρια, μύλοι κλπ)
 - Ενέργειες ανάδειξης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης για την πολιτιστική, αγροτική και λαογραφική κληρονομιά και οικονομία (π.χ. μελέτες καταγραφής εθίμων, πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκθετήρια)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (7)

Τελικοί Δικαιούχοι

- Δημόσιοι φορείς (αρμοδιότητα υλοποίησης, ορίζονται εκ του νόμου) π.χ. ΟΤΑ Α Βαθμού, Φορείς Διαχείρισης Προστατευμένων Περιοχών
- Μη Κερδοσκοπικοί φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (π.χ. σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπά ΝΠΙΔ – ΜΚΟ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς, αποδεδειγμένη δράση - ικανότητα

Ύψος Ενίσχυσης

- Το μέτρο αφορά δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις και η ενίσχυση ανέρχεται σε 100% του επιλέξιμου κόστους (βεβαίωση μη παραγωγής εσόδων)
- Μικρής κλίμακας δημόσιες επενδύσεις (σε όρους προϋπολογισμού έως 600.000 ευρώ)

Εκτιμώμενος προϋπολογισμός μέτρου 7 για μικρής κλίμακας παρεμβάσεις : 150 εκ. € περίπου

ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (7)

Υλοποίηση μέσω προσέγγισης Leader:

- 100% του προϋπολογισμού των δράσεων με ενιαίο μηχανισμό υποστήριξης, αμεσότητα και απλούστευση – επιτάχυνση διαδικασιών υλοποίησης και πληρωμής των έργων, εφαρμογή σε διευρυμένες περιοχές παρέμβασης.
- Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχεδιασμό (τοπικές στρατηγικές Leader) με «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση και διαπίστωση τοπικών αναγκών:
 - Αποφεύγεται ο αποσπασματικός χαρακτήρας, έτσι ώστε αν και οι παρεμβάσεις είναι «σημειακές – περιορισμένης κλίμακας» να επιτυγχάνεται μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα και στόχευση πόρων
 - Ενίσχυση της συμπληρωματικότητας με δράσεις λοιπών ταμείων αλλά παράλληλα γίνεται προσπάθεια για «εμπλουτισμό των παρεμβάσεων του ΕΓΤΑΑ» (π.χ. έργα ύδρευσης, εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων για αγροτική δραστηριότητα) για να υπάρχει ολοκληρωμένη – συνδυαστική προσέγγιση, άμεση – ταχύτερη εξυπηρέτηση οικισμών με περιορισμένους πόρους και δυνατότητες αλλά και έντονα αναπτυξιακά προβλήματα
 - Οι περιοχές Leader διαμορφώθηκαν έτσι ώστε να περιλαμβάνουν Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες, με πληθυσμό έως 15.000 κατοίκους (κεφαλοχώρια, κρίσιμη μάζα για παροχή βασικών κοινωνικών υπηρεσιών ή δημιουργία αναπτυξιακού δυναμικού, και σε ορεινές – μειονεκτικές περιοχές).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

- Πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας άρθρων 45 (επενδύσεις), 46 (επενδύσεις άρδευσης), 60 (επιλεξιμότητα δαπανών), 61 (επιλέξιμες δαπάνες) του Καν. (ΕΕ) 1305/2013
- Συμβατότητα με Περιβαλλοντικό, Χωροταξικό ή άλλο εξειδικευμένο πλαίσιο σχεδιασμού, αδειοδότησης, νομοθεσία σε ευρωπαϊκό, εθνικό ή τοπικό επίπεδο (π.χ. ΠΕΣΔΑ, ΠΠΧΣΑΑ Διαχειριστικά Σχέδια Περιοχών Natura, Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Διαμερισμάτων, Νομοθεσία Αναδασμών)
- Συμπληρωματικότητα – συνδεσιμότητα – επέκταση σε σχέση με υφιστάμενες υποδομές (π.χ. δεν καλύπτεται η ανάπτυξη βασικών κοινωνικών υποδομών βλ. σχολεία, κέντρα υγείας, η αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης),
- Συμβατότητα μικρών έργων (Μέτρο 7) με Τοπική Στρατηγική Leader και άλλο Σχεδιασμό του Δικαιούχου (Σχέδιο Δράσης – Έκθεση Υφιστάμενης Κατάστασης – Σκοπιμότητας)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

- Ωριμότητα έργων
- Συνεισφορά – Συμβατότητα με Εθνικά ή Τοπικά Προγράμματα – Σχέδια (π.χ. Ετήσιο Πρόγραμμα Αναδασμού της Περιφέρειας, Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων για τις Περιοχές NATURA 2000, Στρατηγική για την Βιοποικιλότητα)
- Ποιότητα σχεδιασμού (π.χ. αξιοποίηση νέων τεχνολογιών)
- Συνεισφορά στην εξοικονόμηση πόρων, ενέργειας & προστασία περιβάλλοντος
- Περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής αξίας (π.χ. προστατευόμενες, ΥΦΑ, ορεινές, μειονεκτικές)
- Αξιοποίηση υφιστάμενου κτηριακού αποθέματος και σχετικών υποδομών
- Συμπληρωματικότητα με υφιστάμενα έργα και υποδομές (π.χ. αναπτυξιακά προγράμματα)
- Αξιοποίηση εθελοντισμού, κοινωνίας των πολιτών (βλ. δωρεές - ΜΚΟ)
- Προστιθέμενη αξία (κρίσιμότητα προβλήματος, είδος ωφελούμενων)
- Μικροί ή μειονεκτικοί οικισμοί με βάση τον περιφερειακό ή άλλο σχεδιασμό (π.χ. ορεινοί, αραιοκατοικημένοι ειδικά για έργα βασικών υποδομών)
- Ισόρροπη κατανομή έργων (ιστορικό χρηματοδότησης συναφών έργων)

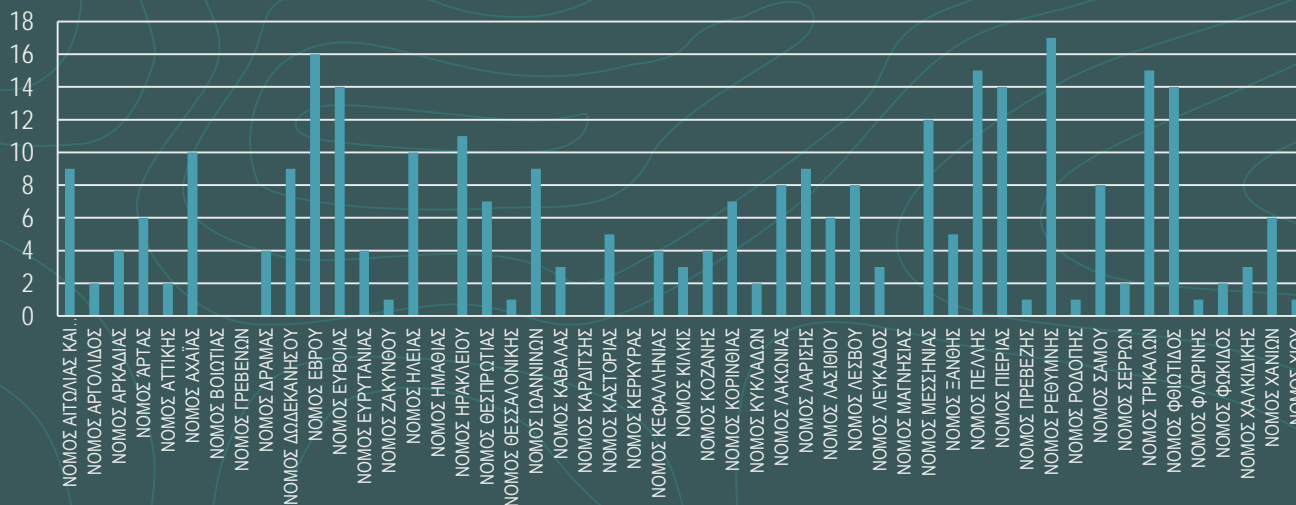
**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ**

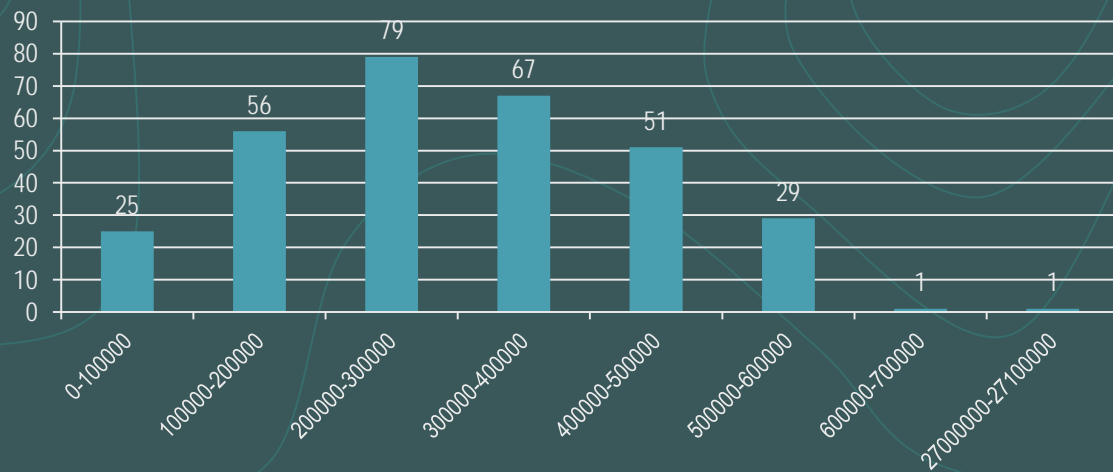
**ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΑ
2007-2013**

Μέτρο 321

321 (Σύνολο 309 Έργα, Μ.Ο. 6 έργα ανά Νομό)

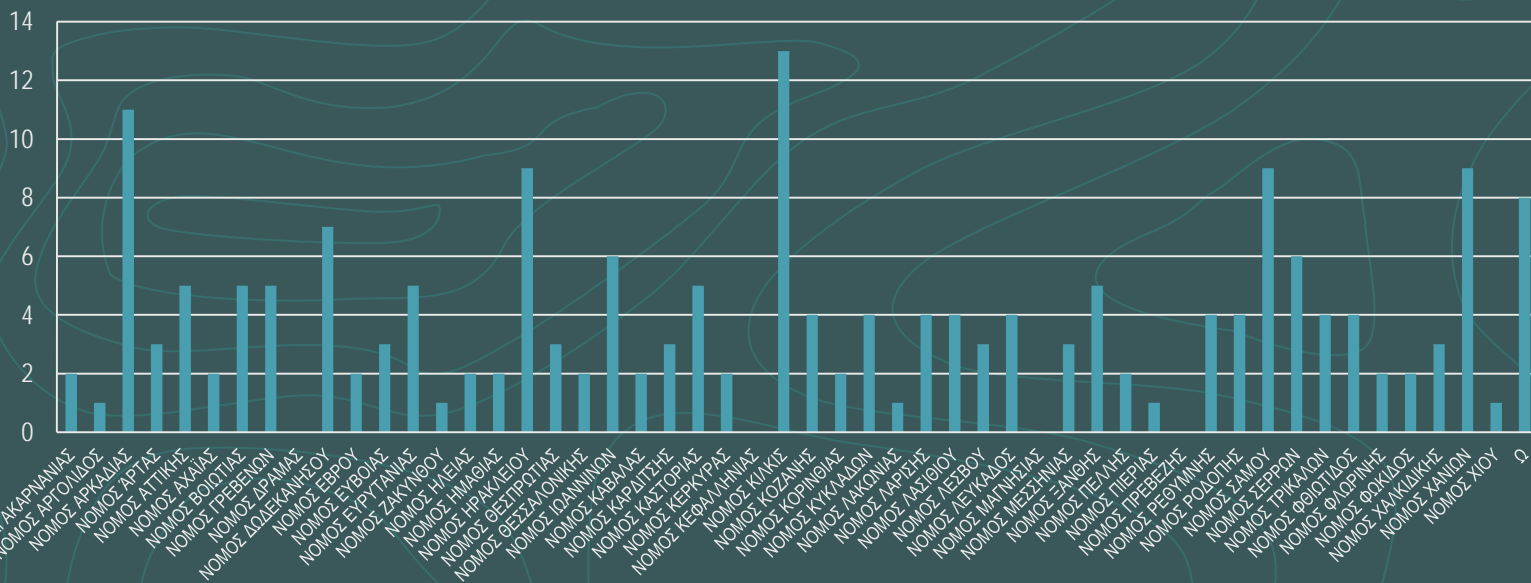

321 - Ύψος Προϋπολογισμού

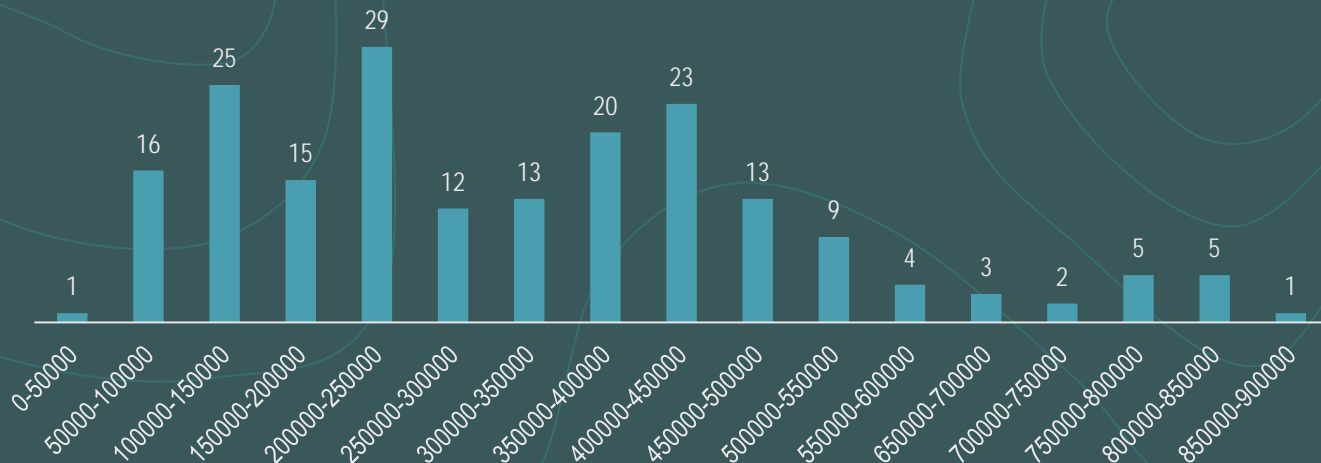

Μέτρο 322

322 (Σύνολο 194 Έργα, Μ.Ο. 4 έργα νά Νομό)

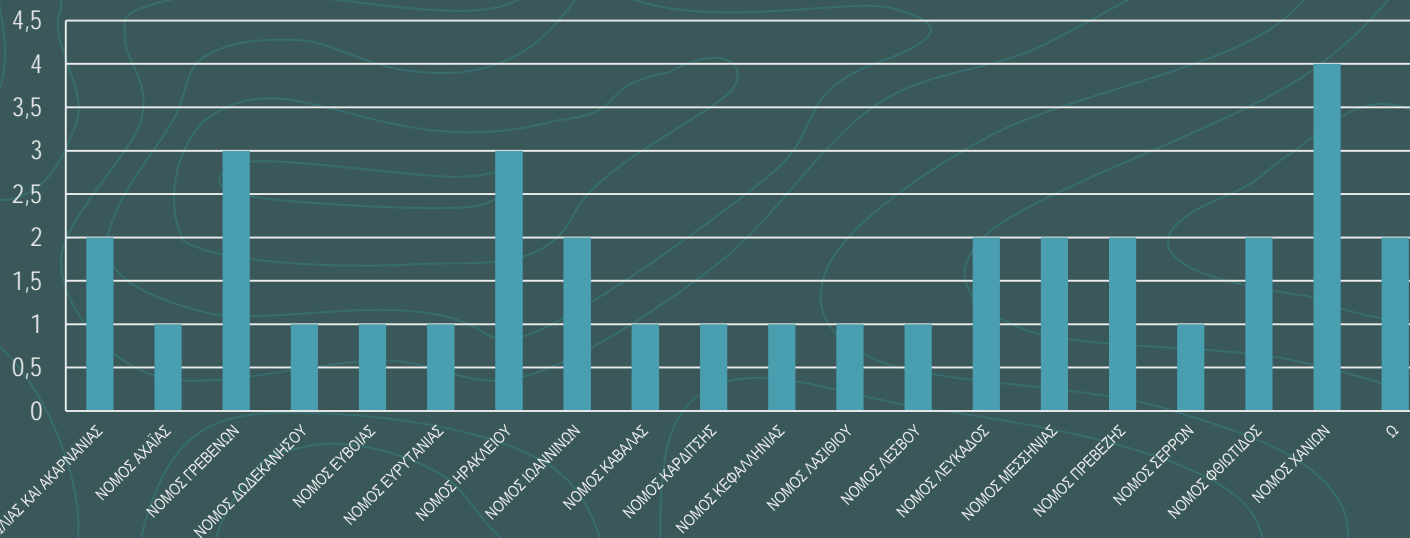

322 - Ύψος Προϋπολογισμού

Μέτρο 323

323 (Σύνολο 34 Έργα σε 20 Νομούς, Μ.Ο. 1,7 έργα ανά Νομό ή 0,5 στο Σύνολο Ελλάδας)

323 - Ύψος Προϋπολογισμού

